

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ (1977)

ਮੁਦਈ ਨੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਾਬਾਲਗ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਢਾਂਡੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ 1977 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਅਪਰਾਧੀ ਫੁਟਕਲ

ਆਰ ਐਨ ਮਿੱਤਲ ਜੇ.

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਸਲਹਾਣੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ- ਜਵਾਬਦੇਹ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ। 1977 ਦਾ ਨੰਬਰ 640-ਐੱਮ .

21 ਮਾਰਚ 1977

ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ (IV ਦਾ , 1953) —ਧਾਰਾ 104, 105 ਅਤੇ 108 — ਕਿਸੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ—ਕੀ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ—ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ—ਕੀ ਧਾਰਾ 105 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ —ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਧਾਰਾ 108 ਦੇ ਤਹਿਤ - ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਚ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨੇਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਕਟ. ਧਾਰਾ 104 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਪੰਚ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸਰਪੰਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਸ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਸਭ ਵਿਸ਼ਵਾਸ' ਸ਼ਬਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਪੰਚ ਨੇਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਸਵਾਲ, ਕੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 105 ਤਹਿਤ ਪੰਚਾਇਤੀ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ, ਬਰਬਾਦੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਸਰਪੰਚ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 108 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਕਿਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ

ਕਿਸੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਅਦਲਤੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨੌਕਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ 'ਸੂਟ!' ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ' ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

Kartar Singh v. Gram Panchayat Salhani, etc. (R. N. Mittal, J.)

ਐਕਟ. ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, 'ਸੂਟ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਗ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਕੱਦਮੇ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈਣਗੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਨਾਮ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 'ਰਾਹਤ' ਅਤੇ 'ਕਾਰਨ 1' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ! ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ' ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਨੁਕੂਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 108 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, *ਈਜ਼ਬਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ ਦਾ ਨਿਯਮ* ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 108 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 466/468/469/471, 409 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਰ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਿਅਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਜੀ. ਐਸ.

ਆਰ. ਐਸ. ਬਿੰਦਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ.

ਨਿਰਣਾ

ਆਰ. ਐਨ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਪਿੰਡ ਸੱਲੂੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕਾਰਵਾਈ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2 ਦੀ ਧਾਰਾ 409, 466, 468, 469, 171 ਅਤੇ 120-ਬੀ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਈ।

(2) ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲ 1972 ਤੱਕ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਸਲ੍ਹਾਣੀ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਤਰਫੋਂ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚ ਕੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਇੱਟਾਂ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ, ਲੱਕੜ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਅਤੇ ਸੀਮਿੰਟ ਦੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਬਿੱਲ

ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਕੇ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾ ਲਏ ਗਏ

ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 104, 105 ਅਤੇ 108 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ।

(3) ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 104 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬਿਨੈਕਾਰ, ਜੋ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਸਲ੍ਹਾਨੀ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ

(4) ਮੈਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਧਾਰਾ 104 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਚ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨੇਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 104 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (II) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਪੰਚ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸਰਪੰਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਸ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਸਭ ਵਿਸ਼ਵਾਸ' ਸ਼ਬਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਪੰਚ ਨੇਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਸਵਾਲ, ਕੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ - ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰੇਗੀ। ਮੈਂ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

(5) ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣਦਾਰੀ ਧਾਰਾ 105 ਅਧੀਨ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ 105 ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਸਰਪੰਚ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

Kartar Singh v. Gram Panchayat Salhani, etc. (R. N. Mittal, J.)

ਪੰਚਾਇਤ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਬਰਬਾਦੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ। ਉੱਜ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਰਪੰਚ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਹੋ ਹੀ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤੀਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 108 ਅਧੀਨ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਲਈ, ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ। ਧਾਰਾ 108 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

"108. ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

- (1) ਅਗਲੇ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਤੱਕ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨੇਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਜਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਦਿਆਂ, ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸੌਪੇ ਜਾਂ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ, ਉਸਦੇ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਆਮ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ; ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- (2) ਅਜਿਹੇ ਸੂਟ ਦੀ ਸੀਮਾ. ਹਰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਧਾਰਾ 108 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕ੍ਰਮ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ। 'ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਸ਼ਬਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ, ਪਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ 'ਸੂਟ' ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਇਹ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਕੱਦਮੇ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈਣਗੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਨਾਮ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। 'ਰਾਹਤ' ਅਤੇ 'ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਨੁਕੂਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 108 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, *ਈਜੂਸਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ ਦਾ ਨਿਯਮ* ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ *com* ਪਲੇਟ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 108 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(7) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ; ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ

ਓ. ਚਿਨੱਪਾ ਰੈੱਡੀ ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਜੇ. ਜੇ.

ਜੋਖੀ ਰਾਮ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਐਸ.ਐਮ.ਟੀ. ਨਰੇਸ਼ ਕਾਂਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ

1972 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 47 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

25 ਮਾਰਚ, 1977

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ (IV ਦਾ 1939)— ਧਾਰਾ 110-ਏ ਅਤੇ 110-ਬੀ— ਮੋਟਰ

ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੌਤ—ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ—■ ਦਾ ਢੰਗ—ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ—ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ—ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ -ਕੀ ਸਿਰਫ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ 1939 ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਘਾਤਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੱਧ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ "ਨਿਰਪੱਖ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ, ਵਾਹਨ ਦੀ ਕਾਹਲੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਕਰਕੇ ਪੀੜਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪੀੜਾ ਅਤੇ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਚੇ ਹੋਏ ਆਸ਼ਰਿਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕਮਾਈ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੈਬਰਿਕ. ਦ